

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 8 marca 2017 r.

Poz. 922

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PNK.I.4130.23.2017 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 3 marca 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XXVII/174/2017 r. Rady Gminy Słupia (Konecka) z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia statutu Sołectwa Pijanów - w części określonej w § 7 ust. 1 lit. c i § 33 ust. 1 pkt 6 Załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 stycznia 2017 r. Rady Gminy Słupia (Konecka) podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia statutu Sołectwa Pijanów.

Dokonana przez organ nadzoru ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, iż w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Przedmiotowa uchwała została podjęta na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 35 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut może przewidywać powołanie jednostki niższego rzędu w ramach jednostki pomocniczej. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności: 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej, 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej, 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej, 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji, 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Analizując wskazane wyżej upoważnienie Rady Gminy do stanowienia prawa wskazać należy, że podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględnić wytyczne zawarte w upoważnieniu. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

W § 7 ust. 1 lit. c załącznika do uchwały Rady Gminy postanowiła, iż głosowanie tajne odbywa się w przypadku, gdy na umotywowany wniosek mieszkańca sołectwa postanowi tak Zebranie Wiejskie zwykłą większością głosów.

Przyznanie zebraniu wiejskiemu kompetencji do swobodnego decydowania w kwestii sposobu głosowania prowadzi do naruszenia zasady jawności życia publicznego.

Stosownie bowiem do art. 61 ust. 1 Konstytucji obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również

uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Zgodnie natomiast z ust. 3 cyt. przepisu ograniczenie prawa, o którym mowa w ust. 1 i 2 może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa.

Uszczegółowienie powyższej zasady stanowią przepisy ustawy o samorządzie gminnym. I tak, w myśl art.11b ust.1 tej ustawy działalność organów gminy jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy (ust. 2). Stosownie natomiast do treści przepisu art. 14 ustawy uchwały zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady, w głosowaniu jawnym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W wyroku z dnia 28 kwietnia 2016r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim stwierdził, iż „status publicznoprawny jednostki pomocniczej wyznaczony jest przede wszystkim poprzez uprawnienia do załatwiania określonych spraw publicznych. Jednostka pomocnicza nie jest formą decentralizacji, gdyż nie posiada prawem określonej samodzielności względem gminy. W konsekwencji nie powinno budzić wątpliwości, że regulacje dotyczące sołectwa, w tym trybu działania jego organów spełniać muszą warunki określone przepisami ustawy, z uwzględnieniem odpowiedniego stosowania regulacji odnoszącej się do organów gminy”. W odniesieniu zatem do jednostki pomocniczej zastosowanie ma generalnie zasada jawności działania jej organów, której podstawową gwarancją jest jawność podejmowania uchwał ograniczona jedynie przez ustawodawcę. W odniesieniu do sołectwa wyjątek od zasady jawności określony został w art. 36 ust.2 ustawy o samorządzie gminnym.

Tym samym w ocenie organu nadzoru Rada Gminy zastrzegając w § 7 ust. 1 lit. c Statutu sołectwa, że zebranie wiejskie może postanowić o przeprowadzeniu tajnego głosowania przekroczyła granice delegacji ustawowej wynikającej z art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

W § 33 ust. 1 pkt 6 statutu Rada Gminy postanowiła, iż mandat sołtysa wygasa wskutek prawomocnego skazania za przestępstwo popełnione umyślnie.

Zapisy statutu sołectwa przewidujące utratę mandatu przez sołtysa w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem wykraczają poza granice upoważnienia wynikające z art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 7 maja 2012r. sygn. akt: III SA/Lu 89/12.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia.

Wojewoda Świętokrzyski

Agata Katarzyna Wojtyszek